

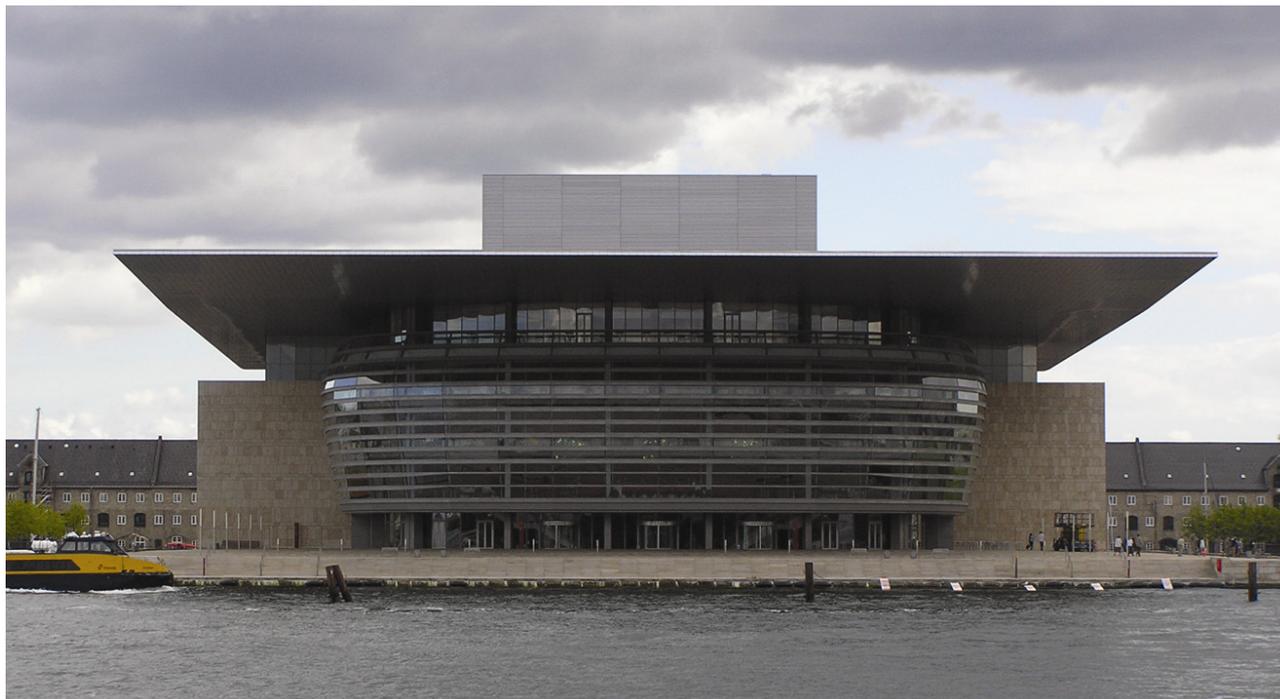
NOVA OPERA U KOPENHAGENU

Nova Opera u Kopenhagenu, *Operaen* kako je zovu Danci, otvorena je 15. siječnja 2005. okupivši najveće svjetske operne glazbenike i danske kraljevske obitelji.

fije života, i kompleks Amalienborg palače, predstavljajući nacionalni i kraljevski sentiment i povezanost s kraljevskom obitelji. Napokon, zgrada opere okružena je povijesnim

pomorskim spomenicima iz zlatnoga doba danske flote.

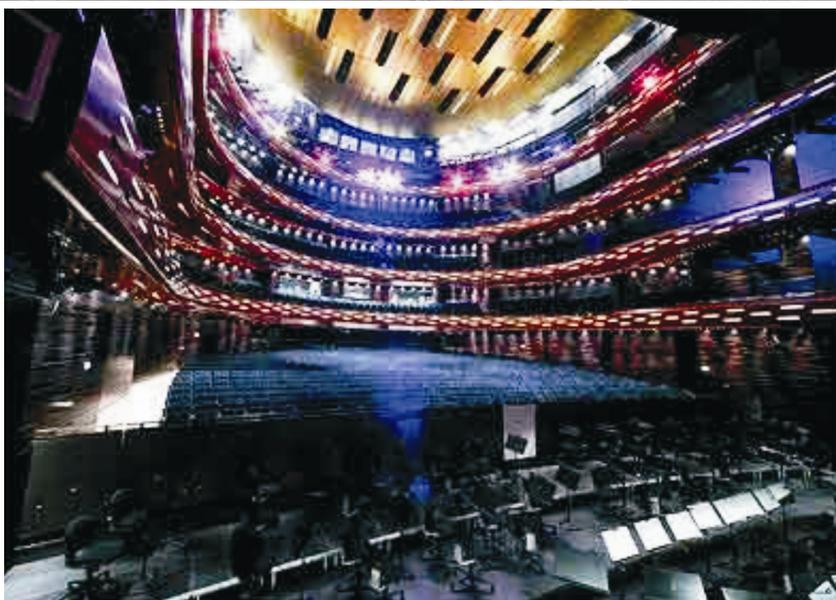
Møllerov dar uvjetovan je nemiješanjem gradskih vlasti u projekt i gradnju. Niti jedan od sudionika projekta

Pogled na novu operu s druge strane kanala

Operaen je sunarodnjacima darovao multimilijunaš Maersk McKinney Møller. Devedeset jednogodišnji biznismen i najbogatiji Danac sam je odabrao međunarodno najpoznatijega danskog arhitekta Henninga Larsena bez javnoga natječaja, što je presedan za javne građevine takve važnosti. Stoga i donosimo prikaz ove građevine, po mnogo čemu jedinstvene u danskome graditeljstvu.

Teško je zanemariti simboliku odabrane lokacija nove opere. Iz gornjega foajea opere veličanstven je panoramski pogled na najvažnije vrijednosti glavnoga danskog grada. Izravan se pogled pruža na Mramornu crkvu, simbolizam kršćanske filozofije

Unutrašnjost velike dvorane

nije smio o njemu govoriti do završetka radova. Nakon završetka gradnje, građevina je donirana danskoj državi koja se obvezala na preuzimanje budućih troškova građevine, otprilike sto milijuna danskih kruna na godinu. Møller je zatim utjecao na arhitektonski projekt - od izgleda sanitarija do pejzažne arhitekture.

U četiri godine izgradnje građevine došlo je do razmimoilaženja u stavovima između Larsena i Møllera. Larsen je zamišljao veliku staklenu frontu prema vodi koja bi građevinu potpuno otvorila prema van. Prolaznici bi postali dio foajea, a pogled iz same građevine prema luci bio bi odličan. Ipak to se nije dogodilo, izvedeno je zakrivljeno, zatvoreno pročelje, pritisnuto lebdećim krovom koji je preuzet s Nouvelova kulturnog središta u Luzernu.

Najčešća je kritika nove građevine da zbog golemih dimenzija građevine nove opere dvorac Amalineborg djeluje kao minijatura. Arhitekt Henning Larsen potpuno se distancirao od projekta i izjavio da je želio odustati od projekta, ali time bi morao otpustiti više od sto suradnika, što bi značilo financijski kraj njegova biroa. Na kraju se došlo do zaključka kako je građevina dar na kojemu se treba zahvaliti, bez obzira na sadržaj.

Vjerojatno izgled opere ne bi izazvao toliko negativnih reakcija da njezina lokacija nije od prvorazrednog značenja. Ali i da sve nije toliko tragično govore detalji iz interijera i prozirnost građevine, bez obzira na raster izvedenoga pročelja. Radi se o jednoj od najsuvremenijih opera na svijetu, sa savršenom akustikom u

velikoj dvorani ovalnoga oblika, koja može primiti do 1500 posjetilaca.

Eksperimentalna scena može okupiti još 200 gledatelja. Šest izmjenjivih pozornica nude do sada nepoznate umjetničke mogućnosti. U foajeu su postavljena četiri brončana reljefa Pera Kirkebysa i tri svjetlosne skulpture Olafura Eliassonsa na kojima zastaje pogled svih posjetitelja. Najplemenitije sorte drva, talijanski mramor te 24 - karatna pozlata stropa velike dvorane označavaju interijer.

Građevina ima 14 katova i površinu od 41000 m². Od toga je 12000 m² smješteno u pet podzemnih razina. Sam foaje ima 4000 m², a cijela građevina oko 1000 prostorija. Dar je vrijedan 335 milijuna eura.

T. Vrančić